

מסורת הש"ס

(א) מור סא, (ב) ספרי
 פ' ראה פסוקא פ' ראה,
 (ג) "ובמיתת הארון" ליתא
 כפרי, וס' חילת ונגרשן
 כסף, ועין רש"י, (ד) לעיל
 ד; (ה) "מסות ב: ע"ש",
 (ו) מיתלת פ' משפטים
 פרשה יג, (ז) [תקנן כ:];
 (ח) [נכתי" טופס: חילתא],
 (ט) כתובות מת, פד, ב"ק
 פו: כבורות נז: סנהדרין
 עה, יבמות קא, ב"ב
 ק; (י) מיתלת פרשת
 משפטים פרשה ג תקנן
 מה, (יב) [נדפסיר: ואפילו],
 (יג) [נפסיר: והמנוח],
 (יד) [נדפסיר: הילתא],
 (טו) [נדפסיר: קדושה],
 (טז) [שק' לע"פ: ע] [ב"ב
 סט:]; (יז) [י"ל רוח חממים]
 נוסח הימנו שלל שלם
 רעה תחת טובה י"ו,
 (יח) [וע"ע חוס' ב"ב קמט,
 ד"ה מגמרת, (יט) [נדפסיר:
 "מכר", (כ) [ע"ה"ה חילת
 נדפסיר, וגם לא טופס
 ע"פ הש"ל, ונדפסיר: כתוב
 גנליון י"ל, פנקסמה עלה
 דלח והשחל],

הגהות הגר"א

[א] גמ' גיבו אלף ושהו
 ח' מאות נמכר וחור
 וגמבר, ב"ב ג' הרמזים
 וא"ו חור ונמכר וכה'
 נמסילתא ויהי גירסא
 נוסה מאל:

מוסף תוספות

א. ויתרין ר"ת דהתם כיון
 שפשה לו העבריים חסד
 שחלוהו לו יעשה עמו חסד
 ויתן לבניו אבל כאן שלא
 עשה עמו חסד
 כשהקדים אצלו אין
 צורך להחזיר לבניו, טוס'
 ב"ב קמט, ד"ה מגמרי.
 ב. דיוקן בדמיון דליכא
 שיעבורא יש לו להחזיר
 כל שכן בפקדון שהוא
 בעין ואין שליחות יד בו
 שראוי להחזירו, רמב"ם,
 אדרבא טפי מסתברא
 בדפיקדון דברשותיה
 דמריה יתא יחזיר, שיה
 לא נודע למי, ג. [אבל]
 כשהורו ולידתו שחזר
 בקדושה אחריון דרוח
 חממים נוחה הימנו דלא
 אחי למחלף בישראל
 גמור ולומר דיש לו חיים.
 טוס' היל"ס, ד. אפי' גב
 הכל מאיז אחד והעמידו
 בדין בפעם אחת על כולן.
 ז. בדגניבתו משמע
 חזרה גניבה ולא שתי
 גניבות מרלא כתיב
 בגניבותיו, טוס' היל"ס.
 ויתרין ר"ת דהתם כיון
 שפשה לו העבריים חסד
 שחלוהו לו יעשה עמו חסד
 ויתן לבניו אבל כאן שלא
 עשה עמו חסד
 כשהקדים אצלו אין
 צורך להחזיר לבניו, טוס'
 ב"ב קמט, ד"ה מגמרי.
 ב. דיוקן בדמיון דליכא
 שיעבורא יש לו להחזיר
 כל שכן בפקדון שהוא
 בעין ואין שליחות יד בו
 שראוי להחזירו, רמב"ם,
 אדרבא טפי מסתברא
 בדפיקדון דברשותיה
 דמריה יתא יחזיר, שיה
 לא נודע למי, ג. [אבל]
 כשהורו ולידתו שחזר
 בקדושה אחריון דרוח
 חממים נוחה הימנו דלא
 אחי למחלף בישראל
 גמור ולומר דיש לו חיים.
 טוס' היל"ס, ד. אפי' גב
 הכל מאיז אחד והעמידו
 בדין בפעם אחת על כולן.
 ז. בדגניבתו משמע
 חזרה גניבה ולא שתי
 גניבות מרלא כתיב
 בגניבותיו, טוס' היל"ס.

ולידתו בקדושה. היכא דליתו של בן בקדושה מיתלף בישראל גמור:
 מ"ט לא אמר כרצא. דיליף לה מושבז עם קוהו: משא"כ באלמה
 העצרים. לקמיה בעי לה: ואינה נמכרת ושנייה. לקמי' יליף ליה:
 בעל כרחו. לקמיה מפרש ליה: יסירה עליו אמה העצרים. אלמלא

כל הך איתנהו זה: כגון שיערה.
 ותו לא נפקא בטי אלף בגט:
 הילכא. הלכות אמה העצריה ואם
 רצתה לזאת בא' מאלו בלא גט תלא
 קמ"ל: ולא צפילו. אם יש לו לשלם
 את הקרן ואין לו ממנה לשלם הכפל
 אינו נמכר: בזמנו. אם העיד בחזירו
 שגנב והחם ואין לו צמא לשלם אינו
 נמכר: בגניבתו כיון שגמבר פסע
 אמה שוב אינו נמכר. קס"ד ונמכר
 בגניבתו משמע ליה ונמכר פעם אחת
 ולא שתי מכירות: כאן בגניבה אחת
 כאן בשתי גניבות. בגניבה אחת פעם
 אחת דלא אינו שוב כל גניבתו אינו
 נמכר בשביל חליה ולכשיאזא ימכר
 משום חליה והאי דקמתי ונמכר ושנה
 בשתי גניבות א' אפילו לא עמד בדיון עד
 שגנב שמיים ואינו שוב אלף דמי
 האחת נמכר וחזר ונמכר דכל חדא
 וחדא קרינן ביה ונמכר בגניבתו: טוזה
 משמע. אם עמד על שתייהן דיון א'
 כולן קרינן ביה בגניבתו כדכתיב
 (וינה ד) וזהמה רצה וגו' והדגה אשר
 ביאור (שמות ו): אלא כאן באלס
 אמה. שעמד בדיון דלא אחת אינו
 נמכר ושנה אפילו בגניבות הרצה
 דהוה דומיא דלחת ו' הכתוב הוליה
 בלשון יחיד אלא בשני בני אדם
 שמעמידים אותו שתי פעמים דיון
 נמכר בשביל כל אחת ואחת והוא
 הדיון אס גנב ועמד דיון ונמכר וחזר
 וגנב משאל חפשי חזר ונמכר: ה"ג
 ס"ר גניבו אלף וסוה ה' מאות נמכר
 וחזר ונמכר גניבו ה' מאות וסוה
 אלף אינו נמכר כלל: כנגד ממכרו.
 לא פחות ולא יותר: בזה ונכוה ר"א
 לרננן. יש לו פתחון פה ונלחון
 במחלוקת זה: ולא חליה. כי השתא
 שסוה שר עבדות שש שנים פי שנים
 בגניבתו ואין עליו לעמוד אלף חליין:
 מאי ניהו. ה"ד בעל כרחו דעצריה
 טפי מעבד אי למימרא דאי לית ליה
 גירעונה כחצין ליה שטרע על דמיה
 ותתנס לו כשתשיג ידה מנא לן הא
 איהו נקיט מרגימא גופה המשועבד
 לו ואין יחצין ליה חספא: צע"כ
 דאב. אם יש לו כופין אותו ופודה
 אותו: ומני. הא דקמתי אינה נמכרת
 ושנית: מוכר אדם נסו לאישות
 וסונה. קיבל זה קידושין ונתארמלה
 או נתגרשה מן האירוסין חזר
 ומקדשה לאחר וכסף קדושה שלו
 אם לא נגרה: לשפחות וסונה. מכרה
 ויאלה צש או ביזל או צמיתת
 הארון ועודה קטנה חזר ומוכרה אלא
 א' יולאה בסומין לא דאפילו לא מכרה
 מעולם והביאה סימנין אינו מוכרה
 כדתינא במסכת ערכין (דף כט:); יכול
 ימכור אדם את בתו כשהיא נערה
 אמרת ומה מוכרה כבר יולאה עכשיו

שאינה מוכרה אינו דין שלא תמכר: לאישות אחר שפחות. מוכרה
 צבלת קידושין אחר שמכרה לשפחות ויתא וחזרה אליו: אכל [לא] לשפחות
 אחר אשיות. קיבל א' קידושין וחזרה אליו שנתארמלה אין חזר ומוכרה
 לשפחות ולקמיה ילפי' לה: ונפולוגא דהני ספאלי. כלומר שפופלני ספאלי
 ור"ש דדרשה דהאי קרא דלפני ביה ר"א ור"ע: (א) בדברי ר"ע גרסינן
 כיון

האשה נקנית פרק ראשון קידושין

ית.

באן שהורו שלא בקדושה ולידתו בקדושה. פי' בקונטרס או רוח
 חממים נוחה הימנו ומימה דצפרק מי שמת (ב"ב קמט). גבי
 עובדא דאיקסור גיורא ה"ל תליסר אלפי זוזי בי רצא פי' בפקדון כי
 קא שכר קאמר רצא היכי ליקניהו רב מרי להנהו זוזי וכו' משמע דרצא

לא ראה לשלם לרב מרי צר רחל אלא
 היה רואה לרבות צון והשתא וכו' אלף
 היה רואה שתהא רוח חממים נוחה
 הימנו שהרי רב מרי צר רחל הורמו
 שלא בקדושה ולידתו בקדושה הוה
 ואומר ר"ת דלגבי הלואה שעושה לו
 טובה א' אין רוח חממים נוחה הימנו
 שמשלם רעה תחת טובה אלא התם
 פקדון הוה ואדרבה בלא טרח לשומרם
 ואין נראה לר"י לחלוק כלל בין מלוה
 לפקדון אלא נראה לר"י לפרש הורמו
 שלא בקדושה ולידתו בקדושה אין
 רוח חממים נוחה הימנו לפי שהוא
 קרוב להיות כישראל ואמי לאחלופי
 ולשויה ישראל גמור ואם יצא אשת
 אחיו יאמרו שאינה זקוקה עוד לאחיו
 שהיה הורמו ולידתם בקדושה ג:
 באן בגניבה אחת כאן בשתי
 גניבות. פי' בקונטרס בזה
 אינו חוזר ונמכר וה"ק ונמכר פעם
 א' בגניבה אחת ולא פעמיים בגניבה
 אחת אלא נמכר הוא שתי פעמים
 בשתי גניבות ואפילו לא עמד בדיון
 עד שגנב שתייהן ואינו שוב אלף דמי
 אחת נמכר וחזר ונמכר דכל חדא
 וחדא קרינן ביה בגניבתו ופרין
 בגניבתו טובא משמע אם עמד על
 שתייהן דיון כולו קרינן בגניבתו
 כדכתיב וזהמה רצה והדגה אשר
 ביאור ואפ"ה חזר ונמכר הוא דליכא
 אלף כאן באלס אחד שעמד דיון
 צמא אחת אפילו בגניבות הרצה אינו
 נמכר ושנה דחלי גניבה היא אלא צ'
 בני אדם שמעמידין אותו דיון שתי
 פעמים נמכר בשביל כל אחת ואחת
 וה"ה אם גנב ועמד דיון ונמכר וחזר
 וגנב משאל חפשי חזר ונמכר עכ"ל
 וקשה מה שפירש בגניבה אחת אינו
 חוזר ונמכר דהא לא איתא לא כרננן
 ולא כר"א דהא בסמוך קאמר ט"ר
 היה גניבו אלף וסוה ה' מאות נמכר
 וחזר ונמכר וכו"א נמי לא אמי דליהו
 קאמר אם היה גניבו כנגד ממכרו
 נמכר ואם לאו אינו נמכר כלל משמע
 אפילו פעם אחת אינו נמכר לכך
 פרי' כאן בגניבה אחת נמכר וחזר
 ונמכר עד שישלם כל הגניבה דנמכר
 בגניבתו משמע שנמכר כמה פעמים
 עד שישלם כל גניבתו אלא בשתי
 גניבות לא ימכר אלא פעם אחת
 ופרין בגניבתו טובא משמע היכא
 דגנב וחזר וגנב לאותו אדם עכ"ל
 מיקרי שפיר בגניבתו אימא דנמכר
 עד שישלם הכל ומשני באלס אחד
 דגנב וחזר וגנב לאותו אדם עכ"ל
 א' נמכר עד שישלם כל הגניבות
 דהיינו שפיר בגניבתו אלא בשני בני
 אדם אינו נמכר ושנה:
 אמר אבי בע"ב בורחיה דאב.
 פירש בקונטרס אם יש לו

כופין אותו ופודה אותו וק"ק להר"מ א"כ מאי קאמר בסמוך
 ה"ר דאלי ומוציין לה ומה תועלת במכירתו מאחר דנכוח אותו
 לפדותה וסמא' כ' לומר דנכוח צני המשפחה לפדותה צ"כ
 דאז משום דלא ניחא ליה לאכז שחמור לצימו ויהא פירקתו
 לאכז עליה והשתא ניחא שפיר דהדר אילי ומוציין לה:
 כיון

עין משפט
 נר מצוה

א. מ"י פ"ו מהל' נחלות
 ה"ל י"ד טושי"ע חו"מ פי'
 רפס סעי' ב':
 קענ ב מ"י פ"ד מהל'
 עבדים הלכה ו':
 קעד ג מ"י פ"ג מהל'
 גניבה הלכה י'
 סמג עין ע"ה:
 קעה ד מ"י שם ה"ל טו:
 קעו ו מ"י שם ה"ל יד:
 קעו ו מ"י פ"ד מהל'
 עבדים הלכה ז'
 סמג עין פ"ה:
 קעה ד מ"י פ"ג מהל'
 אשיות הלכה י'
 ופי' שם הלכה י' סמג
 עין מח טושי"ע א"ע פי'
 לו ספיק' ג':
 קעס ח ט י מ"י פ"ד
 מנהלות עבדים
 הלכה י':

תורה אור השלם

1. אל תתגררו בם כי לא
 אתן לכם מארצם עד
 מדרך בך רגל כי ירשה
 לעשו נתינת את הדר
 דברים ב ה
 שיערי:
 2. ויאמר יי אלי אל
 תצר את מואב ואל
 תתגרר בם מלחמה כי לא
 אתן לך מואב ירשה כי
 לבני לזר נתינת את ער
 דברים ב ה
 ירשה:
 3. וחשב עם קנחו משנת
 ומקרו לו עד שנת היכל
 ויהיה בסוף השמש
 במספר שנים בימי שקיור
 יהיה עמו: ויקרא כה
 ויהיה בסוף השמש
 עליו דמים לו שלם
 י'שם אם אין לו וגמבר
 בגניבתו: שמות כב
 5. אם רעה בשני אדניה
 אשר לו יעדה והפדה
 לעם בקרי ולא ימשל
 לקמיה בגניבויה:
 שמות כא ח

מוסף רש"י

כי יירשה לעשו נתינת
 את הדר שיערי. עשר
 עממן נתינת לו שבעה
 לסס וקני וקניו וקדמוני
 הן עמון ומואב ושערי
 אחת מהם לעשו והשנים
 לבני לזר נתינת את ער
 למאריס ושחק על מה שהיו
 אומרים על אשמו אחותו
 היא עשאו כנו (דברים
 ה. ער. שם מדינה
 שם ט. יתירה עליו
 אמה העבריה. שקונה
 עמה בכל אלה וסומיני
 נערוה, כדלפנין לעיל (ד.
 מוילכא חס' לעיל יד.).
 בגניבתו ולא בזמנו.
 ואין נמכרין אס העידיהו
 שגנב ואין לו מה לשלם
 וגמבר דיו למכר כדכתיב
 ונמכר בגניבתו (מכות ב.).
 משום פגם משפחה.
 גמלי הוא להם (כתובות
 טד.). שתי גניבין כדכר
 (סנהדרין טה.).